

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้และบทบาทของครูประถมศึกษา เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ ได้จากการทดสอบครูประถมศึกษาที่เผยแพร่ประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน และ ได้จากการสัมภาษณ์ ครูประถมศึกษาที่เผยแพร่ประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และผู้ร่วมใน ชุติปฏิบัติกาเผยแพร่ประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน กลุ่มละ 50 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 150 คน ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เสนอข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของครูประถมศึกษา ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ แจกแจงความถี่ แสดงค่าร้อยละและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตาราง ที่ 4

ตอนที่ 2 แสดงผลการศึกษาความรู้ของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ ประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละของค่าเฉลี่ย แล้วนำ เสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 5

ตอนที่ 3 การสัมภาษณ์ครูประถมศึกษาในการนำความรู้ที่ได้จากการเผยแพร่ ประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ แสดงค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบ ความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 6-18

ส่วนการสัมภาษณ์ความรู้ที่จำเป็นต้องนำไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยใน โรงเรียนประถมศึกษาที่ครูยังไม่ได้รับ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ แจกแจงความถี่ แสดงค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏใน ตารางที่ 19

ตอนที่ 4 การสัมภาษณ์บทบาทของครูประถมศึกษาในการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลตามบทบาทของครูประถมศึกษาในการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่สำคัญ 3 ด้าน คือ บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและบทบาทในการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) ในรูปมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่ามัชฌิมเลขคณิต แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 20 และ 21 และบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้เลียนแบบเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง แบบตรวจรายการ (Check List) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ แสดงค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 22-27

ส่วนการสัมภาษณ์บทบาทของครูประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ แจกแจงความถี่ แสดงค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 28

ตอนที่ 5 การสัมภาษณ์บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน จากการสัมภาษณ์ครูประถมศึกษา ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลตามบทบาทที่สำคัญ 3 ด้าน คือ บทบาทในการสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านและกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน และบทบาทในการให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง ในรูปมาตราส่วนประเมินค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่ามัชฌิมเลขคณิต และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงดังปรากฏในตารางที่ 29 และ 30 และบทบาทในการส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตย เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง แบบตรวจรายการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ แสดงค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 31-36

ส่วนการสัมภาษณ์บทบาทของครูประถมศึกษาในการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ครูประถมศึกษา ผู้ใหญ่บ้านหรือ

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด
ผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ แจกแจงความถี่ แสดงค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตาราง
ประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 37

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูประถมศึกษา

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิต่างการศึกษา จำนวนชั่วโมงที่สอน กลุ่มประสบการณ์ที่สอนงานที่ได้รับมอบหมาย และการอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

สถานภาพของครูประถมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	45	90
หญิง	5	10
2. อายุ		
18 - 30 ปี	3	6
31 - 40 ปี	37	74
41 - 50 ปี	5	10
51 - 60 ปี	5	10
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1 - 5 ปี	1	2
6 - 10 ปี	14	28
11 - 15 ปี	26	52
16 - 20 ปี	5	10
21 - 25 ปี	1	2
มากกว่า 25 ปี	3	6

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของครูประถมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
4. วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	32
ปริญญาตรี	32	64
สูงกว่าปริญญาตรี	2	4
5. จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนใน 1 สัปดาห์		
(1) ไม่มีชั่วโมงสอน	-	-
(2) 1 - 10 ชั่วโมง	5	10
(3) 11 - 15 ชั่วโมง	3	6
(4) 16 - 20 ชั่วโมง	6	12
(5) 21 - 25 ชั่วโมง	18	36
(6) มากกว่า 25 ชั่วโมง	18	36
6. กลุ่มประสบการณ์หรือกลุ่มวิชาที่สอน		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	33	66
(2) กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	38	76
(3) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	35	70
(4) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	35	70
(5) กลุ่มประสบการณ์พิเศษ	15	30
(6) กลุ่มวิชาภาษา	7	14
(7) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์	4	8

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของครูประถมศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
(8) กลุ่มวิชาสังคมศึกษา	1	2
(9) กลุ่มวิชาพละนันทน	3	6
(10) กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ	2	4
7. งานที่ได้รับมอบหมาย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(1) งานวิชาการ	20	40
(2) งานกิจการนักเรียน	24	48
(3) งานบุคลากร	12	24
(4) งานธุรการและการเงิน	26	52
(5) งานอาคารสถานที่	17	34
(6) งานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	23	46
(7) งานโครงการพิเศษ	20	40
8. การอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
(1) จากสถาบันการศึกษา	27	54
(2) เคยเข้ารับการอบรม	38	76
(3) ศึกษาจากเอกสารและตำราต่าง ๆ	36	72
(4) เคยร่วมมือเป็นสมาชิกของ กลุ่มพลังมวลชน	3	6
(5) อื่น ๆ	-	-

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ครูประถมศึกษาที่เผยแพร่วิชาชีพโดยระดับหมู่บ้าน เป็นครูชายส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 74 มีอายุ 31-40 ปี มีประสบการณ์ในการสอน 11-15 ปี ร้อยละ 52 มีวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 64 ปริญญาตรี ครูร้อยละ 36 มีชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์ คือ 21-25 ชั่วโมง และมากกว่า 25 ชั่วโมง ครูส่วนมากร้อยละ 76 สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต รองลงมา คือ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยและกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพร้อยละ 70 งานที่ได้รับมอบหมายสูงสุด คือ งานธุรการและการเงิน ร้อยละ 52 และครูส่วนใหญ่ร้อยละ 76 เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง และครูประถมศึกษา ร้อยละ 72 ศึกษาจากเอกสารและตำราต่าง ๆ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของความรู้เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้านของครูประถมศึกษา

เรื่อง	จำนวนข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ	ความหมาย
1. เนื้อหาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย				
1.1 ระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย				
1) ความหมายและหลักการประชาธิปไตย	3	1.74	58.00	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
2) การเลือกตั้ง	7	4.76	68.00	ปานกลาง
3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	5	3.70	74.00	ดี
4) สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของชนชาวไทย	3	1.96	65.33	ปานกลาง
5) หลักมนุษยสัมพันธ์	2	1.32	66.00	ปานกลาง
รวม	20	13.48	67.40	ปานกลาง
1.2 วิธีชีวิตประชาธิปไตย				
1) การเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น	2	1.66	83.00	ดีมาก
2) การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	2	1.00	50.00	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
3) การยอมรับเสียงข้างมาก	2	1.84	92.00	ดีมาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

เรื่อง	จำนวนข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ	ความหมาย
4) การมีระเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย	2	1.28	64.00	ปานกลาง
5) การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	1	.56	56.00	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
6) การแก้ปัญหาโดยสันติวิธี	1	.96	96.00	ดีมาก
รวม	10	7.30	73.00	ดี
2. วิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์				
2.1 ชั้นเตรียมการ	3	1.86	62.00	ปานกลาง
2.2 ชั้นดำเนินการ	5	3.16	63.20	ปานกลาง
2.3 ชั้นประเมินผล	2	.78	39.00	ต่ำกว่าเกณฑ์ ขั้นต่ำ
รวม	10	5.80	58.00	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
รวมทั้งสิ้น	40	26.58	66.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
ระดับหมู่บ้านของครูประถมศึกษา ทั้งในด้านเนื้อหาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและด้าน

วิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มีค่าเท่ากับ 26.58 คิดเป็นร้อยละ 66.45 หมายถึง ครูประถมศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ความรู้เกี่ยวกับระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ครูประถมศึกษามีความรู้ในด้านนี้มีค่าเฉลี่ยรวม 13.48 คิดเป็นร้อยละ 67.40 อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ที่ครูประถมศึกษามีในด้านนี้สูงสุด คือ มีความรู้เกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 74 อยู่ในระดับดี รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 68 อยู่ในระดับปานกลาง และครูประถมศึกษามีความรู้เกี่ยวกับความหมายและหลักการประชาธิปไตยต่ำสุด คือ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 58 อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

ความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตย ครูประถมศึกษามีความรู้ในด้านนี้มีค่าเฉลี่ยรวม 7.30 ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 73 อยู่ในระดับดี ความรู้ที่ครูประถมศึกษามีในด้านนี้สูงสุด คือ ความรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 96 อยู่ในระดับดีมาก รองลงมาคือความรู้เกี่ยวกับการยอมรับเสียงข้างมาก มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 92 อยู่ในระดับดีมาก และความรู้ที่ครูประถมศึกษามีต่ำที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 50 อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ครูประถมศึกษามีความรู้ในด้านนี้มีค่าเฉลี่ยรวม 5.80 มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 58 อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด ความรู้ที่ครูประถมศึกษามีในด้านนี้สูงสุด คือ ความรู้ในขั้นตอนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 63.20 อยู่ในระดับปานกลาง และครูประถมศึกษามีความรู้ในชั้นการประเมินผลการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่ำสุด คือ มีค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 39 อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด

ตอนที่ 3 การนำความรู้ที่ได้จากการเผยแพร่ประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้านไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 6 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้ เรื่องความหมายของประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ความหมายของประชาธิปไตย	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับ การปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	38	76
- นำไปใช้เป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่ม ประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	18	36
1) ทักษะภาษาไทย (เรียงความ)	4	8
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน.)	11	22
3) กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)	3	6
- นำไปจัดกิจกรรมในรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน	48	96
- นำไปเป็นแนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันของนักเรียน ในโรงเรียน	48	96
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	2	4
1) สหกรณ์โรงเรียน	1	2
2) โครงการอาหารกลางวัน	1	2

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความหมายของประชาธิปไตย	ความถี่	ร้อยละ
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	-	-

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคนให้ความเห็นว่า ได้นำความรู้เรื่องความหมายของประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96 นำไปจัดกิจกรรมในรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน และนำไปเป็นแนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 76 นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ตารางที่ 7 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องการเลือกตั้งไปใช้
จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

การเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับ การปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	33	66
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่ม ประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	11	22
1) ทักษะภาษาไทย (เรียงความ)	4	8
2) ทักษะคณิต (แต่งโจทย์ปัญหา)	2	4
3) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน.)	3	6
4) กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)	2	4
- นำไปแนะนำนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน	47	74
- นำไปใช้ในการเลือกตัวแทนในกระบวนการทำงาน เป็นกลุ่ม	47	74
- นำไปแนะนำนักเรียนในเรื่องการเลือกตั้ง คณะกรรมการในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอก ห้องเรียน ได้แก่	34	68
1) สภานักเรียน	18	36
2) สหกรณ์โรงเรียน	8	16
3) กรรมการกลุ่มสี	5	10
4) ผู้นำอนามัย	4	8

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	3	6
1) แนะนำหน้าเสาธง	1	2
2) การเลือกนายหมู่ลูกเสือ	1	2
3) การแบ่งกลุ่มศึกษานอกสถานที่	1	2
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	-	-

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคนให้ความเห็นว่าได้นำความรู้เรื่อง การเลือกตั้ง ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 74 นำไปแนะนำนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียนและนำไปใช้ในการ เลือกตัวแทนในกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม รองลงมา ร้อยละ 68 นำไปแนะนำนักเรียนในเรื่อง การเลือกตั้งคณะกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน

ตารางที่ 8 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติของประชาชนในการเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

แนวทางปฏิบัติของประชาชนในการเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับ การปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	25	50
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่ม ประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	13	26
1) ทักษะภาษาไทย (เรียงความ)	8	16
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	7	14
- นำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติแก่นักเรียนในการ เลือกตั้งคณะกรรมการในกิจกรรมส่งเสริม ประชาธิปไตยนอกห้องเรียน	45	90
- จัดกิจกรรมเสียงตามสายเพื่อส่งเสริมความรู้ เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของประชาชนใน การเลือกตั้งแก่นักเรียน	31	62
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
1) โครงการสร้างนิสัยในโรงเรียน	2	4
2) นำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมในชุมชน	1	2
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	2	4
1) เนื้อหาไม่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง		

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96 ให้ความเห็นว่าได้นำความรู้เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานของประชาชนในการเลือกตั้ง ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 90 นำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติแก่นักเรียนในการเลือกตั้งคณะกรรมการในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน รองลงมา ร้อยละ 62 นำไปจัดกิจกรรมเสียงตามสายเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของประชาชนในการเลือกตั้งแก่นักเรียน และร้อยละ 50 นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องลักษณะการเลือกตั้ง
ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ลักษณะและวิธีการซื้อเสียงเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	44	88
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	27	54
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่ม ประสบการณ์อื่นนอกเหนือกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	16	32
1) ทักษะภาษาไทย	9	18
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (ให้นักเรียน วาดภาพประกอบคำขวัญต่อต้านการ ซื้อ-ขายเสียง)	11	22
3) กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	8	16
- นำไปจัดอภิปรายเพื่อให้เกิดความรู้เรื่องลักษณะ การซื้อเสียงเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ จะได้ไม่นำ ไปใช้ในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน	32	64
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	6	12
1) แนะนำหน้าเสาธง	2	4
2) เขียนป้ายโปสเตอร์ติดตามผนังอาคารเรียน	2	4
3) จัดรายการเสียงตามสาย	2	4

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลักษณะและวิธีการซื้อเสียงเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	6	12
1) เนื้อหาไม่เหมาะที่จะนำมาปลุกฝัง	4	8
2) ไม่ควรสอนเพราะจะเป็นดาบสองคม	2	4

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 88 ให้ความเห็นว่าได้นำความรู้เรื่องลักษณะและวิธีการซื้อเสียงเลือกตั้ง ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 64 นำไปจัดอภิปรายเพื่อให้เกิดความรู้เรื่องลักษณะการซื้อเสียงเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ จะได้ไม่นำไปใช้ในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน รองลงมา ร้อยละ 54 นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ส่วนครูประถมศึกษาที่ไม่ได้นำความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ไปใช้มีเป็นส่วนน้อย คือ ร้อยละ 12 โดยให้เหตุผลว่า เนื้อหาไม่เหมาะที่จะนำมาปลุกฝังและไม่ควรสอนเนื่องจากมีทั้งผลดีและผลเสีย

ตารางที่ 10 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียนประถมศึกษา

ผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	35	70
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	20	40
1) ทักษะภาษาไทย	8	16
2) ทักษะคณิตศาสตร์	10	20
3) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน.) จริยะ, วาดเขียน	14	28
4) กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)	5	10
- นำไปจัดกิจกรรมป้ายนิเทศในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้เรื่องผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงแก่นักเรียน	39	78
- นำไปจัดกิจกรรมการแสดงเพื่อให้นักเรียนเห็นผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงเลือกตั้ง	24	48
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	14	28
1) แนะนำหน้าเสาธง	12	24
2) การประชุมนักเรียนตอนเที่ยงวัน	5	10
3) แสดงบทบาทสมมติการเลือกคนผิดเข้าสภา	3	6

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
4) จัดกิจกรรมเดินรณรงค์ต่อต้านการซื้อเสียง ในหมู่บ้าน	4	8
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	2	4
1) เนื้อหาไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโดยตรง		

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96 ให้ความเห็นว่าได้นำความรู้เรื่องผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงเลือกตั้ง ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 78 นำไปจัดกิจกรรมป้ายนิเทศในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้เรื่องผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงแก่นักเรียน รองลงมา ร้อยละ 70 นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ตารางที่ 11 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องหน้าที่ของประชาชน
ในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้ง ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยใน
โรงเรียนประถมศึกษา

หน้าที่ของประชาชนในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	31	62
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่ม ประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	14	28
1) ทักษะภาษาไทย	7	14
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน.) วาดเขียน	7	14
3) กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	5	10
- นำไปจัดนิทรรศการในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้งแก่นักเรียน	25	50
- นำไปเป็นแนวทางในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้ง ในโรงเรียน	37	74
- นำไปจัดตั้งคณะกรรมการสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง ในโรงเรียน	21	42
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	6	12
1) แนะนำนักเรียนหน้าเสาธง	5	10
2) อบรมนักเรียนในวันประชุมนักเรียนทุกวันศุกร์	5	10

ตารางที่ 11 (ต่อ)

หน้าที่ของประชาชนในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
3) การจัดป้ายนิเทศ	5	10
4) กิจกรรมการเดินรณรงค์ต่อต้านการซื้อเสียงเลือกตั้ง	5	10
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	2	4

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96 ให้ความเห็นว่าได้นำความรู้เรื่องหน้าที่ของประชาชนในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้ง ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 74 นำไปเป็นแนวทางในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้งในโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 62 นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และร้อยละ 50 นำไปจัดนิทรรศการในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้งแก่นักเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้ เรื่องหน้าที่ของสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	47	94
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	36	72
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่ม ประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	11	22
1) ทักษะคณิตศาสตร์	4	8
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน.) (ศิลปะ)	5	10
3) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)	3	6
- นำไปเป็นแนวปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการนักเรียน	41	82
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	3	6

จากตารางที่ 12 แสดงว่าครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 94 ให้ความคิดเห็นว่าจะ
ได้นำความรู้เรื่องหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
ในโรงเรียนประถมศึกษาโดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 82 นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับ
คณะกรรมการนักเรียน รองลงมา ร้อยละ 72 นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการเรียนการสอน
เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ตารางที่ 13 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องลักษณะของ
ผู้แทนที่ดีและไม่ดีไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ลักษณะของผู้แทนที่ดีและไม่ดี	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	49	98
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	37	74
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่ม ประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	19	38
1) ทักษะภาษาไทย	11	22
2) ทักษะคณิตศาสตร์	11	22
3) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (สสน.) (ศิลปะ)	12	24
- นำไปเป็นข้อเสนอแนะนักเรียนในการเลือกหัวหน้า ห้องเรียน	46	92
- นำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติแก่ผู้เป็นหัวหน้า ห้องเรียน	45	90
- นำไปเป็นข้อเสนอแนะนักเรียนในการเลือกตั้ง คณะกรรมการในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย นอกห้องเรียน ได้แก่	33	66
1) การเลือกประธานนักเรียน	25	50
2) สหกรณ์โรงเรียน	10	20
3) ห้องสมุดโรงเรียน	10	20

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลักษณะของผู้แทนที่ดีและไม่ดี	ความถี่	ร้อยละ
- นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติแก่คณะกรรมการใน กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน		
ได้แก่	17	34
1) สภานักเรียน	17	34
2) คณะกรรมการสหกรณ์โรงเรียน	10	20
3) คณะกรรมการห้องสมุดโรงเรียน	10	20
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	1	2
1) โครงการสร้างนิสัยในโรงเรียน		
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	1	2

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 98 ให้ความเห็นว่า ได้นำความรู้เกี่ยวกับลักษณะผู้แทนที่ดีและไม่ดีไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 92 นำไปเป็นข้อแนะนำในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน รองลงมา ร้อยละ 90 นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติแก่ผู้เป็นหัวหน้าห้องเรียน และร้อยละ 74 นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

วิถีชีวิตประชาธิปไตย	การเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น		การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น		การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ		การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย		การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน		การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยใช้เหตุผล		การรักษาสิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
	1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	49	98.00	50	100.00	49	98.00	49	98.00	49	98.00	50	100.00	50
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเรื่องประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	35	70.00	27	54.00	28	56.00	29	58.00	29	58.00	26	52.00	31	62.00
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	27	54.00	23	46.00	16	32.00	23	46.00	32	64.00	24	48.00	9	18.00

ตารางที่ 14 (ต่อ)

วิถีชีวิตประชาธิปไตย	การเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น		การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น		การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ		การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย		การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน		การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยใช้เหตุผล		การรักษาสิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
- นำไปเป็นแนวทางเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักเรียนในการอยู่ร่วมกันในห้องเรียน	49	98.00	50	100.00	46	92.00	47	94.00	48	96.00	47	94.00	-	-
- นำไปเป็นแนวปฏิบัติของนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47	94.00
- นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติของนักเรียนในการเลือกตัวแทนของกระบวนการทำงานกลุ่ม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	90.00

ตารางที่ 14 (ต่อ)

วิถีชีวิตประชาธิปไตย	การเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น		การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น		การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ		การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย		การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน		การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยใช้เหตุผล		การรักษาสิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
- นำไปเป็นแนวทางเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักเรียนในการ														
ร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย														
นอกห้องเรียน	38	76.00	38	76.00	37	74.00	38	76.00	35	70.00	34	68.00	34	68.00
1.7 อื่น ๆ (แนะนำหน้าเสาธง)	2	4.00	3	6.00	-	-	1	2.00	4	8.00	-	-	-	-
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	1	2.00	-	-	1	2.00	1	2.00	1	2.00	1	2.00	-	-

จากตารางที่ 14 แสดงว่าครูประถมศึกษาทุกคนได้นำความรู้เรื่อง การรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น การแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง โดยใช้เหตุผลในการประนีประนอม และการรักษาสีทธิของตนเอง ในการเลือกตั้ง ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา นอกจากนี้ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 98 ยังได้นำความรู้เรื่องการเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น การใช้เหตุผลในการตัดสินใจและยอมรับฟังเสียงข้างมาก การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ นำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในลักษณะเดียวกัน คือ นำไปเป็นแนวทางที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักเรียนในการอยู่ร่วมกันในห้องเรียน รองลงมา คือ นำไปเป็นแนวทางที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน

ส่วนความรู้เรื่องการรักษาสีทธิของตนเองในการเลือกตั้ง ครูประถมศึกษา ร้อยละ 94 ได้นำไปเป็นแนวทางที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน รองลงมาคือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 90 นำไปเป็นแนวทางที่เกี่ยวกับการปฏิบัติของนักเรียนในการเลือกตัวแทนของกระบวนการกลุ่ม

ตารางที่ 15 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลทำหน้าที่เผยแพร่ประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

เกณฑ์การคัดเลือกบุคคลทำหน้าที่เผยแพร่ประชาธิปไตย	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	43	86
- นำไปเป็นเกณฑ์การคัดเลือกครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	30	60
- นำไปสอนคุณลักษณะดังกล่าวแก่นักเรียนในกลุ่มประสบการณ์อื่น ได้แก่	25	50
1) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	15	30
2) ทักษะภาษาไทย	10	20
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
1) แนะนำคุณลักษณะที่ดีของหัวหน้าห้องหรือกรรมการต่าง ๆ	10	20
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	7	14
1) มีหลักเกณฑ์คนละประเภทกัน	7	14
2) ไม่มีความสัมพันธ์กัน	3	6
3) ผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการ	2	4
4) ไม่ได้รับผิดชอบโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียนโดยตรง	1	2

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 86 ให้ความเห็นว่าจะนำความรู้เรื่องเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลทำหน้าที่เผยแพร่ประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรม

ส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 นำไปเป็นเกณฑ์การคัดเลือกครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 50 นำไปสอนคุณลักษณะดังกล่าวแก่นักเรียนในกลุ่มประสบการณ์อื่น ได้แก่ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่มทักษะภาษาไทย

ส่วนครูประถมศึกษาที่ไม่ได้นำความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ไปใช้มีเป็นส่วนน้อย คือ ร้อยละ 14 โดยให้เหตุผลว่า มีหลักเกณฑ์คนละประเภทกัน และ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 16 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องการศึกษาข้อมูล
หมู่บ้าน ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

การศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน	ความถี่	ร้อยละ
ข้อมูลบุคคลสำคัญของหมู่บ้าน		
1. <u>นำไปใช้โดย</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	44	88
1) สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยการปกครองเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ ของบุคคลสำคัญในท้องถิ่น	44	88
2) จัดทำป้ายนิเทศหรือแผนภูมิบุคคลสำคัญของหมู่บ้าน	15	30
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	6	12
1) ไม่เกี่ยวข้องกัน	4	8
2) เป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก นักเรียนคุ้นเคยกับบุคคล เหล่านั้นเป็นอย่างดี	2	4
ข้อมูลหมู่บ้าน ความจำเป็นพื้นฐาน (จปรู) จำนวนประชากร		
1. <u>นำไปใช้โดย</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	38	76
1) สอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่องประชากรศึกษา	15	30
2) สอนในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	9	18
3) ทำเป็นสถิติจำนวนประชากรในห้องเรียน	8	16
4) นำมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาโรงเรียน	6	12
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	12	24
1) ไม่ได้รับผิดชอบสำรวจโดยตรง เป็นหน้าที่ของครู คปต.	12	24

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน	ความถี่	ร้อยละ
2) ไม่มีความจำเป็น	5	10
3) ข้อมูลต่าง ๆ ทุกคนทราบกันเป็นอย่างดี	3	6
4) ข้อมูลต่าง ๆ ผิดพลาดไม่สอดคล้องกับ สภาพความเป็นจริง	1	2
ข้อมูลชี้แจง อาชีพหลักของหมู่บ้าน สภาพปัญหาของหมู่บ้าน		
1. <u>นำไปใช้โดย</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	42	84
1) แนะนำนักเรียนให้ทราบถึงสภาพของหมู่บ้าน และโรงเรียนของตน	10	20
2) เป็นข้อมูลสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (งานเลือก) ให้สอดคล้องกับสภาพอาชีพในท้องถิ่น	35	70
3) นำมาเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาโรงเรียน	6	12
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	8	16
1) ไม่ได้รับผิดชอบสำรวจเรื่องนี้โดยตรง	8	16
2) ไม่จำเป็นต้องศึกษา	2	16
3) เป็นหน้าที่ครู คปต.	2	4

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 88 ให้ความเห็นว่า ได้นำความรู้เกี่ยวกับการศึกษาข้อมูลหมู่บ้านในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญของหมู่บ้านไปใช้ จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษา ร้อยละ 88 นำไปสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยงานปกครอง เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของบุคคล

สำคัญในท้องถิ่น ส่วนครูประถมศึกษาที่ไม่ได้นำความรู้ในด้านนี้ไปใช้เป็นส่วนน้อย คือ ร้อยละ 12 โดยให้เหตุผลว่าไม่เกี่ยวข้องกัน

ข้อมูลหมู่บ้าน ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จำนวนประชากร ครูประถมศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 76 ให้ความเห็นว่าได้นำความรู้ในด้านนี้ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษา ร้อยละ 30 นำไปสอนในกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตในเรื่องประชากรศึกษา และนำไปสอนในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ทำเป็นสถิติจำนวนประชากรในห้องเรียน และนำมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนครูประถมศึกษาที่ไม่ได้นำความรู้ด้านนี้ไปใช้มีเป็นส่วนน้อย ร้อยละ 24 โดยให้เหตุผลว่าไม่ได้รับผิดชอบสำรวจโดยตรง เป็นหน้าที่ของครู คปต.

ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ อาชีพหลักของหมู่บ้าน สภาพปัญหาของหมู่บ้าน ครูประถมศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 84 ให้ความเห็นว่าได้นำความรู้ด้านนี้ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยครูประถมศึกษา ร้อยละ 70 นำไปเป็นข้อมูลสอนกลุ่มประสบการณ์ พิเศษ (งานเลือก) ส่วนครูประถมศึกษาที่ไม่ได้นำความรู้ในด้านนี้ไปใช้มีเป็นส่วนน้อย คือ ร้อยละ 16 โดยให้เหตุผลว่า ไม่ได้รับผิดชอบสำรวจในเรื่องนี้โดยตรง

ตารางที่ 17 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องวิธีการให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยการชี้แจงตามโอกาสต่าง ๆ ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีการให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยการชี้แจงตามโอกาสต่าง ๆ	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- ให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยในกิจกรรมหน้าเสาธง	49	98
- ให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยในการประชุมนักเรียน	49	98
- ให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยโครงการเสียงตามสาย	32	64
- ให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยการจัดกิจกรรมการแสดง	21	42
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
1) สอดแทรกเนื้อหาประชาธิปไตยในกระบวนการทำงานกลุ่มทั้งในและนอกห้องเรียน	2	4
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	-	-

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคนให้ความเห็นว่าได้นำความรู้เรื่องวิธีการให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยการชี้แจงตามโอกาสต่าง ๆ ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 98 ได้นำไปให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยในกิจกรรมหน้าเสาธง และให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยในการประชุมนักเรียน รองลงมา ร้อยละ 64 นำไปให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตย โดยการใช้เสียงตามสาย

ตารางที่ 18 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการนำความรู้เรื่องข้อควรปฏิบัติของ
ชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
ในโรงเรียนประถมศึกษา

ข้อควรปฏิบัติของชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>นำไปใช้</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	33	66
- นำไปวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริม ประชาธิปไตยในโรงเรียน	31	62
- นำไปเป็นข้อควรปฏิบัติของผู้รับผิดชอบโครงการ ส่งเสริมประชาธิปไตย	25	50
- นำการรายงานผลทุก ๆ สัปดาห์ ไปใช้ในการ รายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย ทุกสัปดาห์	18	36
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
1) ให้นักเรียนรายงานผลการปฏิบัติงานทำความเข้าใจ สละอาคารและบริเวณโรงเรียนทุกวัน	15	30
2) ให้อ่านหนังสือให้นักเรียนดูแลการอ่านหนังสือของ นักเรียนในคัมทุกวัน	1	2
3) จัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจรักษาความพร้อมในการ เลือกตั้ง	1	2

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อควรปฏิบัติของชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย	ความถี่	ร้อยละ
2. <u>ไม่ได้นำไปใช้</u>	17	34
1) เป็นโครงการเฉพาะกิจดำเนินการคนละแนวทาง ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้	10	20
2) โรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาอยู่แล้ว	8	16
3) ไม่มีเวลารับผิดชอบงานสอนมาก	1	2

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 66 ให้ความเห็นว่าได้นำความรู้เรื่องข้อควรปฏิบัติของชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย โดยครูประถมศึกษา ร้อยละ 62 ส่วนใหญ่นำไปวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน รองลงมา ร้อยละ 50 นำไปเป็นข้อควรปฏิบัติของผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมประชาธิปไตย

ส่วนครูประถมศึกษา ร้อยละ 34 ที่ไม่ได้นำความรู้ในด้านนี้ไปใช้ให้เหตุผลว่าเป็นโครงการเฉพาะกิจดำเนินการคนละแนวทางจึงไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ โรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาอยู่แล้ว และ ไม่มีเวลารับผิดชอบงานสอนมาก

ตารางที่ 19 ความถี่และค่าร้อยละของความรู้ที่จำเป็นต้องนำไปจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
ในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งครูประถมศึกษายังไม่ได้รับ

ด้านของความรู้	ความถี่	ร้อยละ	สาเหตุ
1. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย สำหรับเด็กและเยาวชน และกฎหมายทั่วไปในชีวิต ประจำวัน	20	40	1. การวางพื้นฐานในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย ครูต้องมี ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายพื้นฐาน ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจ
2. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัด และรูปแบบการจัดกิจกรรม ประชาธิปไตยในโรงเรียน ที่ถูกต้อง	20	40	แก่นักเรียนและประชาชน 2. เพื่อนำไปปลูกฝังแก่นักเรียนให้ ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ ในห้องเรียนเมื่อจบการศึกษา
3. ความรู้เกี่ยวกับขอบเขต ของการใช้สิทธิเสรีภาพ ของตนเองและผู้อื่น	10	20	3. นักเรียนและครูยังขาดความ เข้าใจในการเคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น
4. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ พรรคการเมืองและบทบาท หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร	8	16	4. เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความ สนใจ
5. ความรู้ในด้านเทคนิคและ วิธีการถ่ายทอดที่แปลกใหม่	2	4	

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ความรู้ที่จำเป็นต้องนำไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริม
ประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งครูประถมศึกษา ร้อยละ 40 ยังไม่ได้รับมากที่สุด
คือ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชนและกฎหมายทั่วไปในชีวิตประจำวัน ความรู้
เกี่ยวกับวิธีการจัดและรูปแบบการจัดกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนที่ถูกต้อง รองลงมา
ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับขอบเขตของการใช้สิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

ตอนที่ 4 บทบาทของครูประถมศึกษาในการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 20 ความถี่และค่าเฉลี่ยของบทบาทของครูประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติของครู			ไม่ได้ปฏิบัติ 0	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ความหมาย
	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1			
1. การจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย						
1.1 จัดสภาพห้องเรียนให้มีพื้นที่ว่างและจัดโต๊ะเรียนให้เป็นกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มและได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระ	14	21	14	1	1.96	ปานกลาง
1.2 ปรับปรุงมุมกิจกรรมโดยมีเกมหรือแบบฝึกเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามอัธยาศัยเมื่อว่างจากการเรียน	12	16	17	5	1.70	ปานกลาง
1.3 จัดทำข้อตกลงหรือข้อปฏิบัติร่วมกันภายในห้องเรียน	16	8	25	1	1.78	ปานกลาง
1.4 ปรับปรุงป้ายนิเทศเพื่อให้นักเรียนเสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็นภายในห้องเรียน	10	17	20	3	1.68	ปานกลาง
1.5 จัดให้มีแผนภูมิแบ่งหน้าที่รับผิดชอบทำความสะอาดภายในห้องเรียน	22	2	25	1	1.90	ปานกลาง
1.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
รวม	74	64	101	11	1.80	ปานกลาง

ตารางที่ 20 (ต่อ)

บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติของครู			ไม่ได้ปฏิบัติ 0	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ความหมาย
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	3	2	1			
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
2.1 ครูในฐานะเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนในการใช้กระบวนการกลุ่ม						
1) จัดกิจกรรมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกการทำงานตามบทบาทของสมาชิกกลุ่ม	17	25	8	-	2.18	ปานกลาง
2) แนะนำนักเรียนให้เข้าใจบทบาทของตนเอง ในฐานะ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการทำกิจกรรมกลุ่ม	28	16	6	-	2.44	ปานกลาง
3) กระตุ้นนักเรียนให้มีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมหรือปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานของกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ	29	16	5	-	2.48	ปานกลาง
4) แนะนำให้นักเรียนอภิปรายอยู่ในประเด็นเมื่อเห็นว่านักเรียนอภิปรายนอกประเด็น	19	18	12	1	2.10	ปานกลาง
5) ส่งเสริมให้นักเรียนมีบรรยากาศในการฟังและการพูดที่ดี โดยให้นักเรียนตั้งใจฟังผู้อื่นพูดและขออนุญาตก่อนแสดงความคิดเห็น	41	6	2	1	2.74	มาก
6) พูดจาด้วยความสุภาพและเป็นกันเองกับนักเรียน	41	7	2	-	2.78	มาก
7) เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมประชุมตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ เว้นแต่ที่นักเรียนจะตัดสินใจด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ครูจึงแนะนำให้นักเรียนตัดสินใจใหม่	13	25	10	2	1.98	ปานกลาง
8) ร่วมทำงานกับนักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกกลุ่ม	16	6	12	6	1.84	ปานกลาง

ตารางที่ 20 (ต่อ)

บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติของครู			ไม่ได้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ความหมาย
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	3	2	1	0		
9) มอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบในชั้นเรียนอย่างเท่าเทียมกัน	37	8	5	-	2.64	ปานกลาง
10) แนะนำให้นักเรียนยอมรับและปฏิบัติตามกฎของสมาชิก	33	9	8	-	2.50	ปานกลาง
11) อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
รวม	274	146	70	10	2.37	ปานกลาง
2.2 การใช้วิธีการสอนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย						
1) จัดกิจกรรมให้นักเรียนหาข่าวสารทั้งรายบุคคล และเป็นกลุ่มเพื่อนำมาเสนอในห้องเรียน แล้วช่วยกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปก่อนจะเชื่อถือ	22	11	12	5	2.00	ปานกลาง
2) จัดกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้านอกสถานที่จากบุคคลหรือแหล่งความรู้ในห้องอื่น	7	14	19	10	1.36	น้อย
3) มอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดเป็นกลุ่ม	10	14	24	2	1.64	ปานกลาง
4) มอบหมายโดยใช้บัตรงาน เพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4	16	18	12	1.24	น้อย
5) จัดกิจกรรมการทดลองให้เด็กใช้เรียนรู้ข้อเท็จจริงและเข้าใจเหตุผลตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์	9	24	9	8	1.64	ปานกลาง
6) ใช้วิธีสอนแบบกรณีตัวอย่าง หรือบทบาทสมมติหรือสถานการณ์จำลอง เพื่อให้นักเรียนฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันด้วยเหตุด้วยผล	12	20	16	2	1.84	ปานกลาง

ตารางที่ 20 (ต่อ)

บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติของครู			ไม่ได้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ความหมาย
	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1			
7) ใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนคิดหาเหตุผลหรือวิธีการมากกว่าการหาคำตอบแบบตายตัว	26	11	11	2	2.22	ปานกลาง
8) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนในห้องเรียน	9	10	16	15	1.26	น้อย
9) ร่วมกันนำผลงานต่าง ๆ ที่ได้ค้นคว้ามาหรือที่ได้ลงมือปฏิบัติมาจัดเป็นนิทรรศการเพื่อการเรียนการสอน	9	7	27	7	1.36	น้อย
10) อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
รวม	108	127	152	63	1.62	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	456	337	323	84	1.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 แสดงว่าบทบาทของครูประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่การจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมประชาธิปไตย ในภาพรวมครูประถมศึกษา เห็นว่าครูประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.97$) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละบทบาท พบว่า บทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.37$) คือ บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในด้านครูในฐานะเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนในการใช้กระบวนการกลุ่ม รองลงมา ($\bar{x} = 1.80$) ได้แก่ บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในด้านการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า บทบาทในการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนั้น ครูประถมศึกษาเห็นว่า บทบาทที่ได้ปฏิบัติสูงสุด และอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.96$) ได้แก่ การจัดสภาพห้องเรียนให้มีพื้นที่ว่างและจัดโต๊ะเรียนเป็นกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มและได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระ รองลงมา ($\bar{x}=1.90$) ได้แก่ การจัดให้มีแผนภูมิแบ่งหน้าที่รับผิดชอบทำความสะอาดภายในห้องเรียน

ส่วนบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านครูในฐานะเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนในการใช้กระบวนการกลุ่ม ครูประถมศึกษาเห็นว่า บทบาทที่ได้ปฏิบัติสูงสุด และอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{x} = 2.78$) ได้แก่ การพูดจาด้วยความสุภาพและเป็นกันเองกับนักเรียน รองลงมา ($\bar{x}=2.74$) ได้แก่ การส่งเสริมให้นักเรียนมีมารยาทในการฟังและการพูดที่ดี โดยให้นักเรียนตั้งใจฟังคนอื่นพูด และขออนุญาตก่อนแสดงความคิดเห็น ส่วนบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุด ($x = 1.84$) ได้แก่ การทำงานร่วมกับนักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม

บทบาทในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนด้านการใช้วิธีการสอนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย ครูประถมศึกษาเห็นว่า บทบาทที่ได้ปฏิบัติสูงสุด และอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.22$) ได้แก่ การใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนคิดหาเหตุผลหรือวิธีการมากกว่าการหาคำตอบแบบตายตัว รองลงมา ($\bar{x} = 2.00$) ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนหาข่าวสารทั้งรายบุคคล และกลุ่ม เพื่อนำเสนอในห้องเรียนแล้วช่วยกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปก่อนจะเชื่อถือ ส่วนบทบาทที่ปฏิบัติต่ำสุด ซึ่งอยู่ในระดับปฏิบัติน้อย ($\bar{x} = 1.24$) ได้แก่ การมอบหมายงานโดยใช้บัตรงานเพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ตารางที่ 21 ความถี่และค่าเฉลี่ยของบทบาทของครูประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียน
ในโรงเรียนประถมศึกษา

บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติของครู			ไม่ได้ปฏิบัติ 0	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ความหมาย
	มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1			
1. ให้คำแนะนำนักเรียนในการเลือกตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	28	7	14	1	2.24	ปานกลาง
2. ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการหาเสียงเลือกตั้งภายในขอบเขต ไม่ล่วงเกินผู้อื่นเพื่อให้ตนเองได้รับการเลือกตั้ง	19	13	17	1	2.00	ปานกลาง
3. ให้คำปรึกษาในการทำงานของคณะกรรมการต่าง ๆ ในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	16	16	13	5	1.86	ปานกลาง
4. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการจัดกิจกรรมเสียงตามสายเพื่อให้ข่าวสารความรู้และความบันเทิงแก่นักเรียน	16	10	14	10	1.64	ปานกลาง
5. จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการโฆษณาชี้แจงข่าวสารของโรงเรียนให้ประชาชนทั่วไปทราบ	24	16	7	3	2.22	ปานกลาง
6. ให้นักเรียนหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันรับผิดชอบดูแลทำความสะอาดอาหารเรียน โรงอาหารและบริเวณโรงเรียนเป็นกลุ่ม	37	5	6	2	2.54	ปานกลาง
7. จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมอาหารกลางวันและทำความสะอาดภาชนะใส่อาหารในโครงการอาหารกลางวัน	18	13	16	3	1.92	ปานกลาง
8. จัดให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมสหกรณ์หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกัน	22	9	12	7	1.92	ปานกลาง
9. จัดให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมห้องสมุดเพื่อเสนอความรู้และแนะนำหนังสือที่น่าสนใจแก่นักเรียน	10	14	16	10	1.48	น้อย
10. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบการให้บริการห้องสมุดโดยหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกัน	23	12	10	5	2.06	ปานกลาง

ตารางที่ 21 (ต่อ)

บทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติของครู			ไม่ได้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย (x)	ความหมาย
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	3	2	1	0		
11. สนับสนุนให้นักเรียนช่วยดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาทั้งภายในและระหว่างโรงเรียน	22	16	8	4	2.12	ปานกลาง
12. จัดกิจกรรมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยจัดป้ายกล่อง หรือตู้ สำหรับแสดงความคิดเห็น	9	11	12	18	1.22	น้อย
13. เชิญบุคลากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยหรือด้านวิชาการและวิชาชีพที่น่าสนใจแก่นักเรียน	10	6	23	11	1.30	น้อย
14. อื่น ๆ (โปรดระบุ) ทำวารสาร จุลสาร	-	-	1	-	0.02	ไม่ได้ปฏิบัติ
รวม	254	148	169	80	1.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 แสดงว่าบทบาทของครูประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉลี่ยครูประถมศึกษาเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.89$) โดยบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุดและอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.54$) ได้แก่ การให้นักเรียนหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันรับผิดชอบดูแลทำความสะอาดอาคารเรียน โรงอาหารและบริเวณโรงเรียนเป็นกลุ่ม รองลงมา ($\bar{x} = 2.24$) ได้แก่ การให้คำแนะนำนักเรียนในการเลือกตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย ส่วนบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุดและอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.22$, $\bar{x} = 1.30$ และ $\bar{x} = 1.48$) คือ การจัดกิจกรรมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยการจัดป้าย กล่อง หรือตู้ สำหรับแสดงความคิดเห็น การเชิญบุคลากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยหรือด้านวิชาการและวิชาชีพที่น่าสนใจแก่นักเรียน และการจัดให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมห้องสมุด เพื่อเสนอความรู้และแนะนำหนังสือที่น่าสนใจแก่เพื่อนนักเรียน ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยการให้เกียรติและยกย่องเมื่อผู้นั้นกระทำความดี

การให้เกียรติและยกย่องผู้อื่นเมื่อผู้นั้นกระทำความดี	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- กล่าวสรรเสริญความดีของเพื่อนร่วมงานและนักเรียนที่มีความประพฤติดี	50	100
- พุดจาด้วยความรู้สึกกับเพื่อนร่วมงานและนักเรียน	48	96
- แสดงความยินดีกับเพื่อนครูที่ทำความดีที่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ	50	100
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
1) จัดกิจกรรมประกวดนักเรียนที่มีมารยาทดี	1	2
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	-	-

จากตารางที่ 22 แสดงว่าครูประถมศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการให้เกียรติและยกย่องผู้อื่นเมื่อผู้นั้นกระทำความดี โดยครูประถมศึกษา กล่าวสรรเสริญความดีของเพื่อนร่วมงานและนักเรียนที่มีความประพฤติดี และมีการแสดงความยินดีกับเพื่อนครูที่ทำความดีที่ได้รับการพิจารณาความดีความชอบ รองลงมา ร้อยละ 96 ได้แก่ การพุดด้วยความรู้สึกกับเพื่อนร่วมงานและนักเรียน

ตารางที่ 23 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยการแสดงออกถึงความตั้งใจในการทำงาน

ความตั้งใจในการทำงาน	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- มาทำงานเช้าและไม่กลับก่อนเวลาทุกวัน	49	98
- ทำงานเสร็จทันกำหนดเวลาทุกครั้ง	45	90
- ปรับปรุงงานที่ตนรับผิดชอบอยู่เสมอ	47	94
- เตรียมการสอนก่อนดำเนินการสอนทุกครั้ง	40	80
- เสนอโครงการที่แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน	45	90
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
1) ศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ	1	2
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	-	-

จากตารางที่ 23 แสดงว่าครูประถมศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับความตั้งใจในการทำงาน โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 98 มาทำงานเช้าและไม่กลับก่อนเวลาทุกวัน รองลงมา ร้อยละ 94 ได้แก่ การปรับปรุงงานที่ตนรับผิดชอบอยู่เสมอ การทำงานเสร็จทันกำหนดเวลาทุกครั้ง และการเสนอโครงการที่แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน

ตารางที่ 24 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยการแสดงออกถึงความเป็นคนมีเหตุผล

ความเป็นคนมีเหตุผล	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งในหมู่ครู ท่านได้ร่วมแก้ปัญหาด้วยความมีเหตุผล	47	94
- เมื่อนักเรียนกระทำความผิดท่านได้ชี้แจงเหตุผลก่อนลงโทษทุกครั้ง	28	96
- ยอมรับฟังและสนับสนุนความคิดเห็นที่แสดงออกอย่างมีเหตุผลของนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน	49	98
- ไม่แสดงอาการโกรธเมื่อมีผู้กล่าวหาในทางร้าย	37	74
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	-	-

จากตารางที่ 24 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับความเป็นคนมีเหตุผล โดยครูประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 98 ยอมรับฟังและสนับสนุนความคิดเห็นที่แสดงออกอย่างมีเหตุผลของนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน รองลงมา ร้อยละ 96 ได้แก่ เมื่อนักเรียนกระทำความผิด ครูได้ชี้แจงเหตุผลก่อนลงโทษทุกครั้ง

ตารางที่ 25 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- บริจาคเงินเพื่อกิจการของโรงเรียน	48	96
- บริจาคสิ่งของเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในโรงเรียน	48	96
- ให้ความร่วมมือในการทำงานกับครูคนอื่นอย่างเต็มความสามารถ	48	96
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	2	4
1) สละร่างกายในการจัดสร้างสหกรณ์โรงเรียน	1	2
2) บริการนำนักเรียนไปแข่งขันกีฬาหรือแข่งขันทางวิชาการโดยใช้เงินส่วนตัว	1	2
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	-	-

จากตารางที่ 25 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยครูประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 96 บริจาคเงินเพื่อกิจการของโรงเรียน บริจาคสิ่งของเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในโรงเรียน และให้ความร่วมมือในการทำงานกับครูคนอื่นอย่างเต็มความสามารถ

ตารางที่ 26 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยแสดงออกถึงความมีระเบียบวินัย

ความมีระเบียบวินัย	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- เข้าร่วมประชุมก่อนเวลานัดหมายเป็นประจำ	49	98
- เข้าสอนและออกจากห้องเรียนตามกำหนดเวลา	49	98
- ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญาที่ได้ให้ใช้กันคนอื่น	49	98
- ทำงานเสร็จตามกำหนดเวลา	47	94
- ทำงานตามลำดับขั้นตอน	48	96
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
1) แต่งกายตามระเบียบของทางราชการและของโรงเรียน	1	2
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	-	-

จากตารางที่ 26 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 98 เข้าร่วมประชุมก่อนเวลานัดหมายเป็นประจำ เข้าสอนและออกจากห้องเรียนตามกำหนดเวลา และปฏิบัติตนตามข้อตกลงหรือสัญญาที่ได้ให้ไว้กับคนอื่น รองลงมา ร้อยละ 96 ได้แก่ การทำงานตามลำดับขั้นตอน

ตารางที่ 27 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาในการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยแสดงออกถึงความยุติธรรมต่อเพื่อนครูและนักเรียน

ความยุติธรรมต่อเพื่อนครูและนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u> (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- ปกครองนักเรียนโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	50	100
- พุดคุยและให้ความสนิทสนมกับนักเรียนด้วยความเท่าเทียมกัน	47	94
- มอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบอย่างทั่วถึง	49	90
- ปกป้องผลประโยชน์ของท่านหรือเพื่อนครูในกรณีที่ได้รับความเป็นธรรม	40	80
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	-	-

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับความยุติธรรมต่อเพื่อนครูและนักเรียน โดยครูประถมศึกษาทุกคนปกครองนักเรียนโดยไม่มีเลือกที่รักมักที่ชังมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 94 ได้แก่ การพุดคุยและให้ความสนิทสนมกับนักเรียนด้วยความเท่าเทียมกัน

ตารางที่ 28 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมส่งเสริม
ประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

ด้านของความรู้	ความถี่	ร้อยละ
1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนสอดแทรกเนื้อหา และพฤติกรรมประชาธิปไตย ในห้องเรียน	35	70
2. การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ของครู	30	60
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริม ประชาธิปไตยในรูปของ คณะกรรมการต่าง ๆ เช่น สภานักเรียน กิจกรรมสหกรณ์ การแบ่งกลุ่มสี	28	56
4. การวางแผนการจัดกิจกรรม ส่งเสริมประชาธิปไตยอย่าง ต่อเนื่อง	25	50
5. การศึกษาสภาพของชุมชนและ จัดกิจกรรมหมู่บ้านจำลองใน โรงเรียน	15	30

จากตารางที่ 28 แสดงว่า บทบาทของครูประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมส่งเสริม
ประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยครูประถมศึกษา
ร้อยละ 70 มีความเห็นว่า บทบาทที่ครูควรปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
สอดแทรกเนื้อหาและพฤติกรรมประชาธิปไตย รองลงมา ร้อยละ 60 ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็น
แบบอย่างที่ดีของครู

ตอนที่ 5 บทบาทของครูประถมศึกษาในการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน

ตารางที่ 29 ความถี่และค่าเฉลี่ยบทบาทของครูประถมศึกษาในการสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านและกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน

การสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านและ กลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมสหปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน						
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})
		กลาง					กลาง					กลาง			

1. ศึกษาข้อมูลหมู่บ้านโดยการพูดคุยและ

ชักชวนจากผู้นำกลุ่มมวลชนและ

ประชาชนทั่วไปในหมู่บ้าน 28 17 5 - 2.46 ปานกลาง 25 19 6 - 2.38 ปานกลาง 25 19 5 1 2.36 ปานกลาง

2. สสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ

และความจำเป็นเร่งด่วนที่ชุมชน

ควรได้รับการพัฒนา 17 12 18 3 1.86 ปานกลาง 15 15 18 2 1.86 ปานกลาง 13 20 15 2 1.88 ปานกลาง

ตารางที่ 29 (ต่อ)

การสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านและ กลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเฝ้าพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน						
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})
	กลาง				กลาง				กลาง						

3. เข้าพบปะผู้นำหมู่บ้าน เพื่อขอ

ความร่วมมือและขอคำปรึกษาใน

การปฏิบัติงาน

30	15	5	-	2.50	ปานกลาง	29	14	7	-	2.44	ปานกลาง	25	20	5	-	2.40	ปานกลาง
----	----	---	---	------	---------	----	----	---	---	------	---------	----	----	---	---	------	---------

4. พบปะกับประชาชนหรือกลุ่มมวลชน

ต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์

ด้วยการปรับทุกข์ผู้สมัคร

25	13	12	-	2.26	ปานกลาง	29	12	9	-	2.40	ปานกลาง	30	15	5	-	2.50	ปานกลาง
----	----	----	---	------	---------	----	----	---	---	------	---------	----	----	---	---	------	---------

5. ร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรม

ในชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ เช่น

งานบุญในหมู่บ้าน งานพัฒนาชุมชน

ด้านต่าง ๆ

33	7	10	-	2.46	ปานกลาง	30	14	6	-	2.48	ปานกลาง	29	15	5	1	2.44	ปานกลาง
----	---	----	---	------	---------	----	----	---	---	------	---------	----	----	---	---	------	---------

ตารางที่ 29 (ต่อ)

การสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านและ กลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน									
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ = (\bar{x})		มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ (\bar{x})		มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ (\bar{x})				
	กลาง				กลาง					กลาง								
6. ร่วมมือกับประชาชนในการปรับปรุง																		
สาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ	15	15	17	3	1.84	ปานกลาง	19	20	11	-	2.16	ปานกลาง	20	18	11	1	2.14	ปานกลาง
7. บริการให้คำปรึกษาและแนะนำ																		
กลุ่มพลังมวลชนหรือกรรมการ																		
หมู่บ้านในการวางแผนเพื่อพัฒนา																		
หมู่บ้าน	28	17	88	-	2.40	ปานกลาง	23	13	14	-	2.18	ปานกลาง	17	17	15	1	2.00	ปานกลาง
8. บริการให้คำปรึกษาปัญหาและให้																		
ความรู้วิชาการแผนใหม่เกี่ยวกับ																		
การพำนาหากันแก่ประชาชนใน																		
หมู่บ้าน	15	14	15	6	1.76	ปานกลาง	16	12	19	2	1.82	ปานกลาง	18	13	17	2	1.94	ปานกลาง

ตารางที่ 29 (ต่อ)

การสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านและ กลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	ครูประถมศึกษา					ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน					ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเฝ้าชนพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน							
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ (x̄)		มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ (x̄)		มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ (x̄)				
9. สนับสนุนและส่งเสริมศูนย์ประสานงาน																		
เพื่อบริการประชาชนในหมู่บ้าน	16	10	18	6	1.72	ปานกลาง	10	12	22	6	1.52	น้อย	11	13	22	4	1.62	ปานกลาง
10. ประสานงานกับหน่วยงานทาง																		
ราชการอื่น เช่น งานการขอความ																		
ช่วยเหลือเมื่อประชาชนได้รับความ																		
เดือดร้อน	25	10	11	4	2.12	ปานกลาง	21	12	14	3	2.02	ปานกลาง	19	16	13	2	2.04	ปานกลาง
11. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	232	127	119	22	2.14	ปานกลาง	217	143	106	13	2.09	ปานกลาง	207	166	133	14	2.13	ปานกลาง

จากตารางที่ 29 แสดงว่าบทบาทของครูประถมศึกษาในภาพรวม ในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านและกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน โดยเฉลี่ยทุกกลุ่ม คือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 2.14$) ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 2.09$) และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 2.13$) ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า บทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุด โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 2.50$) เห็นว่า ครูประถมศึกษาเข้าพบปะผู้นำหมู่บ้านเพื่อขอความร่วมมือและขอคำปรึกษาในการปฏิบัติงาน ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 2.48$) เห็นว่า ครูประศึกษาร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรมในชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ เช่น งานบุญในหมู่บ้าน งานพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 2.50$) เห็นว่า ครูประศึกษามาพบปะกับประชาชนและกลุ่มมวลชนต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ด้วยการปรับทุกข์ผูกมิตร ส่วนบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมา ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 2.46$) เห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ศึกษาข้อมูลหมู่บ้านโดยการพูดคุยและซักถามจากผู้นำกลุ่มมวลชนและประชาชนทั่วไปในหมู่บ้าน และร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรมในชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ เช่น งานบุญในหมู่บ้าน งานพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 2.44$) เห็นว่า ครูประถมศึกษาเข้าพบปะผู้นำหมู่บ้านเพื่อขอความร่วมมือและขอคำปรึกษาในการปฏิบัติงาน และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 2.44$) เห็นว่าครูประศึกษาร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรมในชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ เช่น งานบุญในหมู่บ้าน งานพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ

ส่วนบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุด โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยและระดับปานกลาง ทุกกลุ่มให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประศึกษานับสนุนศูนย์ประสานงานเพื่อบริการชุมชนในหมู่บ้าน คือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 1.72$) ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 1.52$) และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 1.62$) รองลงมา คือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 1.76$) และผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 1.82$) เห็นว่าครูประศึกษามีบริการให้คำปรึกษาปัญหาและให้ความรู้วิชาการแผนใหม่เกี่ยวกับการทำมาหากินแก่ประชาชนในหมู่บ้าน ส่วนผู้ร่วม

ในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย (๕ = 1.88) มีความเห็นแตกต่างกันออกไปว่า
ครูประถมศึกษาสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและความจำเป็นเร่งด่วนที่ชุมชนควรได้รับ
การพัฒนา

ตารางที่ 30 ความถี่และค่าเฉลี่ยพบภาพของครูประถมศึกษาในการให้ความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

การให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา					ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน					ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน				
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})
	กลาง					กลาง					กลาง				

1. จัดทำจดหมายข่าว ได้แก่ จุฬสาร

วารสารเสนอข่าวทางด้านการ

ปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่

ประชาชน

8 4 20 18 1.04 น้อย 6 4 23 17 0.98 น้อย 3 8 22 17 0.94 น้อย

2. จัดทำและส่งจดหมายเวียนเพื่อ

แจ้งข่าวความเคลื่อนไหวทาง

การเมือง การปกครองแก่

ประชาชน

2 5 8 35 0.48 ไม่ได้ปฏิบัติ 3 3 8 36 0.46 ไม่ได้ปฏิบัติ 1 3 6 40 0.30 ไม่ได้ปฏิบัติ

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน						
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ	(\bar{x})
		กลาง					กลาง					กลาง			

3. ขึ้นจูงแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชน

ตามหอกระจายข่าวเพื่อเผยแพร่

ข่าวสารเกี่ยวกับการปกครอง

ระบอบประชาธิปไตย

13 14 15 8 1.64 ปานกลาง 12 12 16 10 1.52 น้อย 13 13 19 5 1.68 ปานกลาง

4. จัดฉายวีดิทัศน์เกี่ยวกับการปกครอง

ในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

ในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานวัด

งานบุญกลางบ้าน

- 3 8 41 0.20 ไม่ได้ปฏิบัติ 1 1 14 34 0.38 ไม่ได้ปฏิบัติ 1 - 11 38 0.28 ไม่ได้ปฏิบัติ

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน						
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ (√)		มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ (√)		มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ (√)	
		กลาง					กลาง					กลาง			

5. จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

แก่ประชาชนทั่วไป

1	4	10	35	0.42	ไม่ได้ปฏิบัติ	1	1	10	38	0.30	ไม่ได้ปฏิบัติ	-	1	9	40	0.22	ไม่ได้ปฏิบัติ
---	---	----	----	------	---------------	---	---	----	----	------	---------------	---	---	---	----	------	---------------

6. จัดทำป้ายโปสเตอร์เชิญชวนหรือ

ชี้แจงเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการ

เลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่น และระดับ

ประเทศ

11	6	28	5	1.46	น้อย	17	13	14	6	1.82	ปานกลาง	19	11	15	5	1.88	ปานกลาง
----	---	----	---	------	------	----	----	----	---	------	---------	----	----	----	---	------	---------

7. จัดอบรมเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

แก่ประชาชน

9	5	12	24	0.98	น้อย	6	4	15	25	0.82	น้อย	3	2	16	29	0.58	น้อย
---	---	----	----	------	------	---	---	----	----	------	------	---	---	----	----	------	------

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา					ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน					ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน							
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ (x̄)		มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ (x̄)		มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ (x̄)				
8. การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญ ของการเลือกตั้งและการปฏิบัติตนของ ประชาชนในการเลือกตั้ง	30	9	9	2	2.34	ปานกลาง	26	13	5	6	2.18	ปานกลาง	27	14	8	1	2.34	ปานกลาง
9. การชักนำประชาชนให้ความร่วมมือ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ในลักษณะพูดปากต่อปาก	29	11	9	1	2.36	ปานกลาง	33	12	4	1	2.54	ปานกลาง	32	12	3	3	2.46	ปานกลาง
10. ให้ความสำคัญแก่ประชาชนในการเลือก ผู้นำระดับท้องถิ่น	23	14	11	2	2.16	ปานกลาง	19	22	5	4	2.12	ปานกลาง	17	23	7	3	2.08	ปานกลาง

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา						ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน						ผู้ร่วมสหกรณ์การเกษตรประชาชนโดยระดับหมู่บ้าน					
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ (x̄)		มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ (x̄)		มาก	ปานกลาง	น้อย	ปฏิบัติ (x̄)				
11. ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการแก่ประชาชน	24	15	9	2	2.22	ปานกลาง	19	21	6	4	2.10	ปานกลาง	14	21	13	2	1.94	ปานกลาง
12. จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อผลิตของอุปโภคและต่อต้านการทุจริตในการเลือกตั้ง	13	6	14	17	1.30	น้อย	5	10	14	21	0.98	น้อย	5	8	13	24	0.88	น้อย
13. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	163	94	153	190	1.38	น้อย	159	135	115	191	1.44	น้อย	135	188	139	207	1.53	น้อย

จากตารางที่ 30 แสดงว่าบทบาทของครูประถมศึกษาในการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยเฉลี่ยทุกกลุ่มคือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 1.38$) ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 1.44$) และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 1.53$) มีความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า บทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุด โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 2.36$) ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 2.54$) และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 2.46$) ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษาชักนำประชาชนให้ร่วมมือเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปกครองระบอบประชาธิปไตยในลักษณะพูดปากต่อปาก รองลงมา คือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 2.34$) ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 2.18$) และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 2.34$) ยังมีความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้มีการประชุมชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้งและการปฏิบัติตนของประชาชนในการเลือกตั้ง

ส่วนบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุด โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่ได้ปฏิบัติ คือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 0.20$) ให้ความเห็นว่า ครูประถมศึกษาจัดฉายวิดิทัศน์เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานวัด งานบุญกลางบ้าน ส่วนผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 0.30$) และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 0.22$) มีความเห็นแตกต่างจากครูประถมศึกษาว่า ครูประถมศึกษาได้จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนทั่วไป รองลงมา ได้แก่ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 0.42$) มีความเห็นว่า ครูประถมศึกษานิทรรศการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนทั่วไป ส่วนผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 0.38$) และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 0.28$) มีความเห็นแตกต่างจากครูประถมศึกษาว่าครูประถมศึกษาจัดฉายวิดิทัศน์ เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานวัด งานบุญกลางบ้าน

นอกจากนี้ บทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมาอีก โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่ได้ปฏิบัติ เช่นกัน คือ ครูประถมศึกษา ($\bar{x} = 0.48$) ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ($\bar{x} = 0.46$) และ ผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ($\bar{x} = 0.30$) ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษา มีการจัดทำและส่งจดหมายเวียนเพื่อแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวทางการเมืองการปกครองแก่ ประชาชน

ตารางที่ 31 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทครูประถมศึกษาในการส่งเสริมวิถีชีวิต
ประชาธิปไตย โดยการจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีโอกาสรับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น

การให้ประชาชนมีโอกาส รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่บ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u>	48	96	47	94	48	96
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
- เปิดโอกาสให้ ประชาชนได้มีการอภิปราย แสดงความคิดเห็นในการ ประชุมแต่ละครั้ง	44	88	42	84	44	88
- จัดตั้งรับฟังความ คิดเห็นของประชาชนใน หมู่บ้าน	11	22	13	26	9	16
- แนะนำให้ประชาชน ปฏิบัติตามความคิดเห็นของ ผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและเป็น ที่ยอมรับของส่วนรวม	41	82	40	80	44	88
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	2	4	3	6	2	4
1) ไม่มีเวลา	2	4	-	-	-	-

จากตารางที่ 31 แสดงว่าในภาพรวมทุกกลุ่มเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยการให้ประชาชนได้มีโอกาสรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยครูประถมศึกษา และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวเท่ากัน คือ ร้อยละ 96 และผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านให้ความเห็นในเรื่องเดียวกัน ร้อยละ 94

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ส่วนใหญ่ คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 88 ผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 88 และผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 84 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีการอภิปราย แสดงความคิดเห็นในการประชุมแต่ละครั้ง นอกจากนี้ผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 88 ยังให้ความเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้แนะนำให้ประชาชนปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีเหตุผลและเป็นที่ยอมรับของส่วนรวมอีกด้วย รองลงมา คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 82 และผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 80 ได้ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้แนะนำให้ประชาชนปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีเหตุผลและเป็นที่ยอมรับของส่วนรวม

ตารางที่ 32 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาในการส่งเสริม
วิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาส
การตัดสินใจร่วมกัน

การให้ประชาชนได้มีโอกาส ตัดสินใจร่วมกัน	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่บ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u>						
(ตอบได้มากกว่า ข้อ)	48	96	49	98	49	98
- ส่งเสริมให้มีการร่วมมือ กันภายในชุมชนและระหว่าง ชุมชนในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน	42	84	43	86	44	88
- ส่งเสริมให้ประชาชน ยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลง หรือมติในที่ประชุม	44	88	45	90	46	92
- ส่งเสริมให้ประชาชน มีการประชุมร่วมกันเพื่อแก้ไข ปัญหาและตัดสินใจร่วมกัน โดยใช้หลักเหตุผลและ เสียงข้างมาก	47	94	49	98	49	98
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	2	4	1	2	1	2
1) ประชาชนดำเนินการ โดยผู้ใหญ่บ้านเป็นแกนนำ	2	4	-	-	-	-

จากตารางที่ 32 แสดงว่า โดยภาพรวมทุกกลุ่มเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยการให้ประชาชนได้มีโอกาสตัดสินใจร่วมกัน คือ ครูประถมศึกษาให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวร้อยละ 96 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ให้ความเห็นในเรื่องนี้ ร้อยละ 98 เท่ากัน

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ส่วนใหญ่ คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 94 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 98 และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 98 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีการประชุมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาและตัดสินใจร่วมกัน โดยใช้หลักเหตุผลและเสียงข้างมาก รองลงมาคือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 88 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 90 และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 92 ยังได้ให้ความเห็นตรงกันอีกว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมให้ประชาชนยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงหรือมติในที่ประชุม

ตารางที่ 33 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทครูประถมศึกษาในการส่งเสริมวิถีชีวิต
ประชาธิปไตย โดยการจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้เคารพสิทธิเสรีภาพของ
ตนเองและผู้อื่น

การให้ประชาชนได้เคารพ ในสิทธิเสรีภาพของตนเอง และผู้อื่น	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่บ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u>						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96	48	96	48	96
- ให้คำแนะนำแก่ ประชาชนในด้านการ ปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี	41	82	45	90	46	92
- แนะนำให้ประชาชน ไม่กล่าวหาผู้อื่นโดยปราศจาก หลักฐานที่แท้จริง	43	86	43	86	45	90
- แนะนำและส่งเสริม การกระทำที่ไม่ละเมิด ทรัพย์สินของผู้อื่น	46	92	46	92	48	96
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	2	4	2	4	2	4
1) ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่อง การซื้อสิทธิ์ขายเสียง	2	4	-	-	-	-

ตารางที่ 33 แสดงว่า โดยภาพรวมทุกกลุ่มร้อยละ 96 มีความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการให้ประชาชนได้เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ส่วนใหญ่ คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 92 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 92 และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 96 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้แนะนำและส่งเสริมการกระทำที่ไม่ละเมิดทรัพย์สินของผู้อื่น รองลงมา คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 86 ให้ความเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้แนะนำให้ประชาชนไม่กล่าวหาผู้อื่นโดยปราศจากหลักฐานที่แท้จริง ส่วนผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 90 และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 92 ให้ความเห็นแตกต่างจากครูประถมศึกษาว่า ครูประถมศึกษาได้ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในด้านการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ตารางที่ 34 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทครูประถมศึกษาในการส่งเสริมวิถีชีวิต
ประชาธิปไตย โดยการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีระเบียบวินัย
และเคารพกฎหมาย

การให้ประชาชนมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่บ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
	1. <u>ปฏิบัติ</u>					
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	49	98	49	98	48	96
- ชักชวนให้ประชาชน ร่วมกันดูแลและรักษาสมบัติ ของชุมชน	44	88	45	90	47	94
- ส่งเสริมให้สมาชิกของ ชุมชนประพฤติปฏิบัติตาม กฎหมายและระเบียบประเพณี ของชุมชน	41	82	48	96	48	96
- จัดตั้งกลุ่มต่อต้านการ เอารัดเอาเปรียบทางการค้า และคอยดูแลผลประโยชน์ของ ชุมชน	19	38	8	16	5	10
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	1	2	1	2	2	4
1) เป็นสิ่งที่ประชาชนปฏิบัติ อยู่แล้ว	1	2	-	-	-	-

จากตารางที่ 34 แสดงว่า โดยภาพรวมทุกกลุ่มเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยการให้ประชาชนมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คือ ครูประถมศึกษาและผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 98 ให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าว ส่วนผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยให้ความเห็นในเรื่องเดียวกัน ร้อยละ 96

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ส่วนใหญ่ คือครูประถมศึกษา ร้อยละ 88 ให้ความเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ชักจูงให้ประชาชนร่วมกันดูแลและรักษาสมบัติของชุมชน ส่วนผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 96 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 96 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมให้สมาชิกของชุมชนประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบประเพณีของชุมชน รองลงมาคือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 82 ให้ความเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมให้สมาชิกของชุมชนประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบประเพณีของชุมชน ส่วนผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 90 และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 94 ให้ความเห็นแตกต่างจากครูประถมศึกษาว่า ครูประถมศึกษาได้ชักจูงให้ประชาชนร่วมกันดูแลและรักษาสมบัติของชุมชน

ตารางที่ 35 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทครูประถมศึกษาในการส่งเสริมวิถีชีวิต
ประชาธิปไตย โดยการจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้ร่วมกันทำงานเพื่อประโยชน์
ส่วนใหญ่ของสังคม

การให้ประชาชนได้ทำประโยชน์ เพื่อส่วนใหญ่ของสังคม	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่บ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u>						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	49	98	48	96	48	96
- เป็นผู้นำในด้านการ อุทิศตนในการเข้าร่วม กิจกรรมของชุมชน โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน	46	92	45	90	46	92
- ชักชวนให้ประชาชน, ได้ร่วมกันสละเวลาส่วนตัว เพื่อร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน	46	92	46	92	48	96
- ยกย่องชมเชยหรือ ประกาศเกียรติคุณผู้ที่ทำ ประโยชน์แก่ชุมชน	41	82	37	74	39	78
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	1	2	2	4	2	4
1) อาศัยอยู่คนละหมู่บ้าน	1	2	-	-	-	-

จากตารางที่ 35 แสดงว่า โดยภาพรวมทุกกลุ่มเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการให้ประชาชนได้ทำประโยชน์เพื่อส่วนใหญ่ของสังคม คือ ครูประถมศึกษาให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าว ร้อยละ 98 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 96 ให้ความเห็นในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาโดยละเอียด พบว่า ส่วนใหญ่ คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 92 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 92 และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 96 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้ชักชวนให้ประชาชนได้ร่วมกันสละเวลาส่วนตนเพื่อร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 92 ยังเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้เป็นผู้นำในด้านการอุทิศตนในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รองลงมาคือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 82 เห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ยกย่องชมเชยหรือประกาศเกียรติคุณผู้ที่ทำประโยชน์แก่ชุมชน ส่วนผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 90 และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 92 ให้ความเห็นแตกต่างจากครูประถมศึกษาว่า ครูประถมศึกษาได้เป็นผู้นำในด้านการอุทิศตนในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนโดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ตารางที่ 36 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทครูประถมศึกษาในการส่งเสริมวิถีชีวิต
ประชาธิปไตยโดยการให้ประชาชนได้แก้ปัญหาโดยใช้วิธีการประนีประนอม

การให้ประชาชนได้แก้ปัญหา โดยใช้วิธีการประนีประนอม	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่บ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. <u>ปฏิบัติ</u>						
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96	50	100	48	96
- แนะนำให้ประชาชน ใช้วิธีการประนีประนอม ในการแก้ปัญหาเมื่อเกิด ปัญหาความขัดแย้งในชุมชน	47	94	47	94	48	96
- จัดให้มีโปสเตอร์ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา ข้อขัดแย้งในชุมชน โดยใช้ วิธีการประนีประนอม	2	4	50	100	1	2
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	1	2	-	-	-	-
1) ไกล่เกลี่ยกรณีพิพาท การล่าเซตที่ทำกิน ของกันและกัน	2	4	-	-	2	4
2. <u>ไม่ได้ปฏิบัติ</u>	2	4	-	-	-	-
1) เน้นเรื่องการป้องกันการ ข้อเสียมากกว่า	1	2	-	-	-	-
2) ในหมู่บ้านไม่มีกรณีขัดแย้ง	1	2	-	-	-	-

จากตารางที่ 36 แสดงว่า โดยภาพรวมทุกกลุ่มเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยการให้ประชาชนได้แก้ปัญหาโดยใช้วิธีการประนีประนอม โดยผู้ใหญ่บ้านทุกคนให้ความเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้ส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยในเรื่องดังกล่าว ส่วนครูประถมศึกษาและผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 96 ให้ความเห็นในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้ใหญ่บ้านทุกคน ให้ความเห็นว่า ครูประถมศึกษาได้จัดให้มีโปสเตอร์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้ง โดยใช้วิธีการประนีประนอม ส่วนครูประถมศึกษา ร้อยละ 94 และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 96 มีความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้แนะนำให้ประชาชนใช้วิธีการประนีประนอมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในชุมชน

ตารางที่ 37 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทครูประถมศึกษาในการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น

บทบาทในการเผยแพร่ ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่บ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การสร้างความสัมพันธ์ และการมีมนุษยสัมพันธ์ ที่ดีต่อชุมชน	43	86	40	80	42	84
2. การให้คำแนะนำแก่ ประชาชนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การปกครองระบอบ ประชาธิปไตยแบบ ตัวต่อตัว	38	76	32	62	30	60
3. การเป็นผู้นำและเป็น แบบอย่างที่ดีของชุมชน	35	70	25	50	25	50
4. การปลุกฝังวิถีชีวิต ประชาธิปไตย	30	60	-	-	-	-
5. การศึกษาขนบธรรมเนียม และสภาพท้องถิ่น	28	56	28	56	35	70
6. การร่วมมือประกอบกิจกรรม ต่าง ๆ ในชุมชน	-	-	20	40	-	-

จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ คือ ประถมศึกษา ร้อยละ 86 ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 80 และผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 84 ให้ความเห็นตรงกันว่า การเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและให้บรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้นนั้น ครูประถมศึกษาควรมีการสร้าง ความสัมพันธ์และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน รองลงมาคือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 76 และ ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 62 มีความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาควรมีการ ให้คำแนะนำแก่ประชาชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย แบบตัวต่อตัว ส่วนผู้ร่วมในชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ร้อยละ 70 มีความแตกต่าง ออกไปว่า ครูประถมศึกษาควรมีการศึกษาขนบธรรมเนียมและสภาพของท้องถิ่นมากกว่าที่เป็นอยู่